

Osoba z niepełnosprawnością ma prawo do skierowania do środowiskowego domu samopomocy także wtedy, gdy wcześniej odmówiono jej takiego skierowania - tak orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie, sygn. II SA/Lu 257/19, tym samym uwzględniając stanowisko rzecznika Praw Obywatelskich.

Zdaniem RPO, środowiskowe domy samopomocy to ostatnie ogniwo dziennego wsparcia systemu opieki społecznej. Są szansą dla osób z niepełnosprawnością na lepsze funkcjonowanie i zapobiegają ich izolacji. Nie powinna się więc zdarzać, że osoba z niepełnosprawnością jest takiego wsparcia pozbawiona.

W niniejszej sprawie opiekun prawny całkowicie ubezwłasnowolnionego obywatela wystąpił o skierowanie go do środowiskowego domu samopomocy. Organ odmówił wskazując, mężczyzna z uwagi na szerokie spektrum schorzeń i niepełnosprawności wymaga szczególnej opieki, której środowiskowy dom samopomocy nie może zapewnić.

Organ odwoławczy umorzył postępowanie, gdyż uznał, że mężczyźnie już wcześniej odmówiono skierowania, co przesądza o braku możliwości ubiegania się o kolejne skierowanie tak długo, jak decyzja odmowna będzie funkcjonowała w obrocie prawnym. Wydane rozstrzygnięcia Rzecznik zaskarżył do WSA. Żądając ich uchylecia wskazał, że brak jest normatywnego umocowania dla tak ukształtowanego stanowiska, a wydanie decyzji narusza słuszny obywatela, gdyż od lat pozostaje on poza systemem wsparcia środowiskowego.

Argumentacja odmowy skierowania mężczyzny do środowiskowego domu samopomocy nie została wsparta żadnymi przepisami prawa, z których by wynikało, że prawo dopuszcza wydanie decyzji odmownej w takiej sytuacji.

Oparcia w przepisach prawa nie znajduje też decyzja o umorzeniu postępowania z uwagi na rozstrzygnięcie sprawy skierowania wcześniejszą decyzją, co stanowi o bezprzedmiotowości postępowania prowadzonego w przyszłości. Skierowanie do środowiskowego domu samopomocy ma zawsze charakter okresowy, a więc decyzja wcześniejsza nie może wyprzedzać faktów i wybiegać w przyszłość. W przypadku decyzji odmownych należy przyjąć, że każdy nowy wniosek jest pierwszym wystąpieniem o skierowanie do środowiskowego domu samopomocy, które nie może być wydane na okres dłuższy niż 3 miesiące.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 9 lipca 2019 r., sygn. II SA/Lu 257/19.

Źródło: [RPO](#)